

ŠTATÚT
CELOSLOVENSKEJ SÚŤAŽE
NAJKRAJŠIE KNIHY SLOVENSKA

ČLÁNOK 1

Poslanie súťaže

Poslaním súťaže je podporiť zvyšovanie úrovne knižnej kultúry na Slovensku z hľadiska jej vizuálneho spracovania, mapovať knižnú tvorbu a propagovať najkvalitnejšie tituly doma i v zahraničí.

ČLÁNOK 2

Organizácia súťaže

1. **Vyhlasovateľom a hlavným organizátorom** súťaže Najkrajšie knihy Slovenska (ďalej len „NKS“) je BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti (ďalej len „BIBIANA“).

2. **Partneri v pôsobnosti MK SR:**

- a) Slovenské centrum dizajnu (ďalej len „SCD“). Spolupodieľa sa na vizuálnej podobe súťaže, prepája súťaž s profesionálnym výtvarným prostredím, prispieva k jej propagácii a popularizácii. Zabezpečuje účasť aspoň jedného porotcu.
- b) Slovenské literárne centrum (ďalej len „SLC“). Podporuje prezentáciu ocenených kníh z kolekcie NKS na základe vlastného výberu v zahraničí, ako aj ich propagáciu a popularizáciu v rámci svojej pôsobnosti. Zabezpečuje účasť aspoň jedného porotcu.

ČLÁNOK 3

Časový harmonogram súťaže

1. Súťaž Najkrajšie knihy Slovenska sa uskutočňuje každoročne.
2. Súťaž vyhlasuje BIBIANA najneskôr do 31. decembra a vzťahuje sa na knihy vydané v danom roku od 1. januára do 31. decembra. Prihlášky a knihy do súťaže sa podávajú do 31. januára nasledujúceho kalendárneho roka. Následne vo februári zasadá odborná porota.
3. Výsledky súťaže sa vyhlasujú v marci, popr. v apríli

ČLÁNOK 4

Podmienky súťaže

1. Do súťaže NKS možno prihlásiť knihy z produkcie vydavateľstiev, tlačiarní a iných právnických a fyzických osôb zo Slovenskej republiky. V prípade kníh vydaných v koprodukcii so zahraničným partnerom musí byť väčšina autorov zo SR (vydavateľ, grafický dizajner, ilustrátor, fotograf, tlačiareň).

2. Prihláška do súťaže musí obsahovať identifikačné údaje o knihe. Spolu s prihláškou sa predkladá aj jeden bezchybný výtlačok knihy.
3. Prihlášku do súťaže môže podať vydavateľ so sídlom na území Slovenskej republiky. Prihlasovateľom môže byť aj škola výtvarného a polygrafického zamerania so sídlom na území Slovenskej republiky, ďalej ilustrátor, grafický dizajnér, fotograf alebo tlačiareň.
4. Do súťaže možno prihlásiť knihy, ktoré boli vydané od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka, o čom rozhoduje údaj (vročenie) v tiráži knihy.
5. Odborná porota bude zodpovedne rešpektovať rámec žánrových kategórií a hodnotiace parametre, ale bude uvažovať v duchu prelínania ich hraníc. Súťažiteľ môžu knihy, ktoré spadajú do kategórií:
 - a) beletria
 - b) knihy pre deti a mládež
 - c) knihy o výtvarnom umení, obrazové publikácie, katalógy knižného charakteru
 - d) vedecká a odborná literatúra, učebnice
 - e) bibliofilské tlače, experimentálna kniha
 - f) študentské práce
6. Do súťaže nemožno prihlásiť kalendáre, výročné správy, propagačné tlače či reedície bez autorského prínosu.
7. O výnimkách súvisiacich s účasťou v súťaži môže rozhodnúť Výkonný výbor súťaže.

ČLÁNOK 5

Výkonný výbor

1. Výkonný výbor tvoria 4 zástupcovia inštitúcií, ktoré sa priamo podieľajú na organizácii súťaže, za každú organizáciu sa stanoví 1 zástupca – MK SR, BIBIANA, SCD, SLC.
2. Právomoci Výkonného výboru:
 - a) dohliada na prípravu súťaže a jej organizáciu,
 - b) vymenúva členov poroty – odborníkov z oblasti knižnej kultúry na základe nominácií od odborných organizácií a inštitúcií,
 - c) schvaľuje organizačný poriadok, prípadne rozhoduje o jeho zmenách,
 - d) navrhuje zmeny štatútu.

ČLÁNOK 6

Porota

1. Nezávislú odbornú porotu tvorí 5 členov z toho minimálne 2 zahraniční. Vymenuje ich Výkonný výbor na základe nominácií odborných inštitúcií z oblasti knižnej kultúry (grafických dizajnérov, ilustrátorov, výtvarných teoretikov, polygrafov, atď.).
2. Členovia poroty môžu byť vo funkcii maximálne 2 po sebe nasledujúce ročníky súťaže. Za účelom zachovania kontinuity procesu nenastane výmena všetkých členov poroty v jednom roku.
3. Na zasadnutí poroty sa ako pozorovatelia môžu zúčastniť domáci i zahraniční odborníci, ako aj študenti súvisiacich profesií. Porota zo svojho zasadnutia vyhotovuje písomný záznam.
4. Členom poroty nemôže byť autor či spoluautor knihy hodnotenej v danom ročníku súťaže.

ČLÁNOK 7

Priebeh súťaže

1. Porota hodnotí celkový koncept knihy, originalitu vizuálneho spracovania grafického dizajnu, kvalitu a vhodnosť ilustrácií, úroveň polygrafického spracovania, súlad formy s obsahom, pričom prihliada aj na špecifickosť jednotlivých žánrov.
2. Porota si volí predsedu, ktorý vedie proces hodnotenia na základe bodovania. Porota pracuje v dvoch kolách.
3. V prvom kole každý člen poroty vyberie z celkového počtu prihlásených kníh 15 titulov. Na základe hlasovania a následnou zhodou v diskusii vyberie porota 20 kníh, ktoré predstavujú užší výber (shortlist) titulov navrhnutých na ocenenie. Nominácie budú zverejnené bezprostredne po zasadnutí poroty.
4. V druhom kole porota priamym hlasovaním a odbornou diskusiou vyberie z nominovaných kníh 10 víťazných titulov, ktoré tvoria kolekciu „Najkrajších kníh Slovenska“ za daný rok. Porota odovzdá aj krátke písomné hodnotenia víťazných diel.
5. Všetky autorské kolektívy nominovaných kníh budú pozvané na slávnostné odovzdávanie cien, kde bude spomedzi 20 nominácií oficiálne vyhlásená víťazná kolekcia 10 Najkrajších kníh Slovenska.
6. Všetky nominácie (20 knižných titulov) budú následne súčasťou putovnej výstavy.
7. Porota má právo rozhodnúť aj o udelení špeciálnej „Ceny poroty“ za výnimočný a inovatívny počin v knižnej produkcii daného roka.
8. V prípade, že kniha bude zaradená medzi 20 nominovaných titulov, vydavateľ poskytne organizátorovi súťaže ďalšie štyri výtlačky knihy na výstavné účely doma i v zahraničí, pričom sa jeden výtlačok archivuje v BIBIANE, jeden vo fonde Literárneho múzea SNK, jeden výtlačok sa posiela organizácii Stiftung Buchkunst do Lipska na súťaž Best Book Design of All over the World. Nevzťahuje sa to na bibliofílie a študentské práce.
9. Všetky neocenené knihy si ponecháva organizátor, a to najmä na výstavné účely a rozšírenie knižničných fondov.

ČLÁNOK 8

Ocenenia v súťaži

1. Kniham, ktoré komplexne spĺňajú všetky odborné požiadavky porota udelí ocenenie „Najkrajšie knihy Slovenska“ – kolekcia 10 víťazných knižných titulov. Hlavným ocenením je zaradenie sa do kolekcie.
2. Porota má právo rozhodnúť aj o udelení špeciálnych cien – „Ceny poroty“ – za výnimočný a inovatívny počin v knižnej produkcii v rámci profesie (napríklad ilustrátorovi, fotografovi, grafickému dizajnérovi, atď.), žánrov (napríklad beletrii, učebniciam, študentským prácam, atď.), alebo inému nápaditému riešeniu, a to ktorejkoľvek z 20 nominovaných kníh.
3. Porota má právo rozhodnúť aj o neudelení „Ceny poroty“.
4. Pri vyhlasovaní výsledkov súťaže budú tvorcovia kolekcie 10 Najkrajších kníh Slovenska ocenení. Vydavatelia majú právo následne označiť víťazné knihy nálepkou NKS.
5. Kniham prihláseným do súťaže môžu byť udelené aj neštatutárne ceny, ktoré upravuje organizačný poriadok daného ročníka.

ČLÁNOK 9

Úhrada nákladov súťaže

1. Finančné náklady spojené s usporiadaním súťaže znáša BIBIANA ako hlavný organizátor súťaže zo svojho rozpočtu na príslušný rozpočtový rok.

ČLÁNOK 10

Záverečné ustanovenia

1. Tento štatút nadobúda účinnosť 13. decembra 2023 podpisom štatutára BIBIANY, medzinárodného domu umenia pre deti, povereného Ministerstvom kultúry SR. Dňom vydania stráca platnosť štatút súťaže Najkrajšie knihy Slovenska z 1. februára 2011.